

ОТВОРЕНО ПИСМО

от екипа на катедра „Астрономия“

при Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

във връзка с пълната разруха в Астрономическата обсерватория на СУ в парк „Борисова градина“ в София, вследствие на действия или бездействия на изпълнителя, ангажиран с ремонтни, консервационни и реставрационни дейности по сградите на обсерваторията, по силата на договор № 80-09-184/17.09.2020 г., сключен по обществена поръчка със СУ „Св. Кл. Охридски“

До: Министерски съвет
Министерство на образованието и науката
Министерство на културата
Национален институт за недвижимо културно наследство
Столична община
Община „Средец“
медийната общност

Уважаеми дами и господа,

Астрономическата обсерватория на СУ „Св. Климент Охридски“ е най-старата обсерватория в нашата страна. Две от нейните сгради са първите, построени за нуждите на Софийския университет през 1897 г., и представляват първата научна инфраструктура на България. Обсерваторията има национално значение с ролята си за подаването на точно време: дейност, която изпълнява около половин век. През всичките 126 години на своето съществуване обсерваторията е била активно средище на професионалисти и любители астрономи. Редовни занятия на студенти, научни изследвания, ежеседмичен кръжок за любители, мащабни публични прояви за популяризиране на науката са само част от провежданите там дейности. През 1976 г. тя е обявена за архитектурно-строителен паметник на културата, а територията ѝ попада в границите на резерват „Борисова градина“, паметник на културата и на градинското и парково изкуство с категория „национално значение“, обявен в ДВ бр. 96/1988 г.

Екипът на катедра „Астрономия“ се бори в течение на години за отдавна належащия ремонт и реставрация на сградите на обсерваторията. Имаше огромни и необосновани забавяния на започването на ремонта; например, определеният по договор срок за изготвяне на проект за ремонт беше просрочен с около 2 години – за довършването му беше необходима личната намеса на Министъра на културата. Най-сетне, в средата на февруари 2022 г. бяха налице всички необходими документи и

разрешение за строеж от главния архитект на Столична община. Повече от година по-късно, през март 2023 г. представители на администрацията на СУ „Св. Климент Охридски“ и на фирмата-изпълнител заявиха, че дългоочакваният ремонт и реставрация на Астрономическата обсерватория на СУ ще започнат до дни. Обясниха ни, че отделните сгради ще се ремонтират една по една, което ще позволи основните учебни и публични дейности, провеждани в обсерваторията, да продължат.

Реалните ремонтни дейности започнаха на 10 май 2023 г. и продължиха 7 дни, след което спряха, поради ежедневните валежи. След многократни запитвания от наша страна, ремонтът продължи от 21 август, с отделни по-кратки прекъсвания.

С огромно съжаление, към днешна дата (9.XI.2023 г.) искаме и сме длъжни да заявим ясно и публично, че поради неадекватните действия и бездействия на фирмата-изпълнител, обсерваторията е неизползваема и помещенията не са подходящи за каквото и да е присъствие на хора. Трябва да подчертаем, че в момента всяка сграда и всяко отделно помещение в Астрономическата обсерватория на СУ, както и нейният двор, са в много по-лошо състояние, отколкото преди ремонта. На прага на зимния сезон тук царява пълна разруха, което се дължи изцяло на фирмата, ангажирана с ремонта вследствие на спечелена обществена поръчка със СУ „Св. Кл. Охридски“ за ремонтни, консервационни и реставрационни дейности по принадлежащи на СУ сгради, представляващи паметници на културата.

През последните около 7 години екипът на катедра „Астрономия“ не е пропускал да информира официално ръководните органи на СУ „Св. Климент Охридски“ за нуждата от ремонти и реставрация на обсерваторията, както и за разнообразните и необясними забавяния на стъпките за реализирането му. А през шестте месеца от началото на ремонта сме докладвали на Ректора на СУ за дейностите на фирмата-изпълнител, водещи с всеки изминал ден до все по-голяма разруха. Последните ни два доклада към Ректора, съдържащи хронология на ремонта, заключения и богат снимков материал са достъпни тук:

[Доклад от 28.09.2023 г.](#)

[Доклад от 07.11.2023 г.](#)

И едно допълнение на описаната хронология в последния момент. В следобедните часове на 7.XI, часове преди обявения от НИМХ значителен валеж над София (жълт код), работници вдигнаха значителна част от керемидите на покрива на Старата сграда. На 8.XI нямаше никаква работа на обекта и поради разкритата площ от покрива дъждът мокри стените на сградата, което създава сериозен риск от повреда на механизма на фасадния часовник (произведен в началото на XX век) в централното помещение.

Смятаме за абсолютно необходимо да представим на Вашето внимание и на вниманието на широката общественост плачевното състояние (след половин година ремонт!) на една институция от национално, научно и културно значение.

Катедра „Астрономия“ към Физическия факултет на СУ

(Писмото е прието единодушно на катедрен съвет на катедра „Астрономия“, протокол №13/08.11.2023 г.)